

शुष् 4 P. (शुष्यति, शुष्क) 1 To be dried, become dry or parched up; तृषा शुष्यत्यास्ये पिबति सलिले स्वादु सुरभि Bh. 3. 92. -2 To be withered. -3 To languish, become emaciated; अपि स्थाणुबदासीनः शुष्यन् परिगतः क्षुधा Pt. 1. 49. -4 To be afflicted or distressed. -Caus. (शोषयति-ते) 1 To dry up, wither, parch; न शोषयति मारुतः Bg. 2. 23. -2 To emaciate. -3 To destroy. -4 To extinguish. -5 To drain, suck up, absorb. -6 To exhaust, empty. -With उद्, परि 1 to be dried up, dry up; सीदन्ति मम गात्राणि मुखे च परिशुष्यति Bg. 1. 29; स च विह्वलसत्त्वसंकुलः परिशुष्यन्नभवन् महाहृदः Bk. 10. 42. -2 to pine, decay, wither; इमाः शून्यमया वाचः शुष्यमाणेन भाषिताः Rām. 3. 55. 36; अस्मत्कृते च परिशुष्यति काचिदन्या Bh. 2. 2. -वि, -सम् to be dried up.

शुषः, शुषी 1 Drying, drying up. -2 A hole in the ground.

शुषिः f. 1 Drying up. -2 A hole. -3 The hollow in the fang of a snake.

शुषिर a. [शुष्-किरच्] Full of holes, perforated. -रः 1 Fire. -2 A rat or mouse. -रम् 1 A hole. -2 The atmosphere. -3 A wind-instrument.

शुषिरा 1 A river. -2 A sort of perfume.

शुषिलः Air, wind.

शुष्क p. p. [शुष्-क्त] 1 Dry, dried up; शाखायां शुष्कं करिष्यामि Mk. 8. -2 Parched up, sear. -3 Shrivelled, shrunk up, emaciated. -4 Feigned, pretended, mock; कामिनः स्म कुस्ते करभोर्हारी शुष्करदितं च सुखेऽपि Śi. 10. 69. -5 Empty, vain, useless, unproductive; M. 2. -6 Groundless, causeless. -7 Offensive, harsh; तस्मै नाकुशलं ब्रूयात् शुष्कां गिरमीरयेत् Ms. 11. 35. -ष्कम् Anything dry (as wood, cowdung). -Comp. -अङ्ग a. emaciated. (-ङ्गी) 1 a lizard. -2 a crane. -अन्नम् rice in the husk. -अर्शस् n. dry swelling of the eyelids. -आर्द्रम् dry ginger. -कलहः 1 a vain or groundless quarrel. -2 a mock quarrel; Mu. 3. -कासः dry cough. -गानम् singing with any accompaniment (as dancing). -चर्चणम् idle talk. -पाकः dry inflammation (of the eyes). -रुदितम् weeping without tears. -वैरम् groundless enmity. -व्रणम् a healed wound, scar.

शुष्कलः, -लम् 1 Dried flesh. -2 Flesh in general. -a. Flesh-eating, carnivorous; L. D. B. -ली f. Dried flesh or flesh in general; L. D. B.

शुष्णः [शुष्-नः कित् Un. 3. 12] 1 The sun. -2 Fire. -3 A demon.

शुष्मः [शुष्-मन् किच्च] 1 The sun. -2 Fire. -3 Air, wind. -4 A bird. -ष्मम् 1 Prowess, strength. -2 Light, lustre.

शुष्मन् m. 1 Fire; Śi. 14. 22; सार्धं तेनानुजेनाप्रतिहतगतिना मास्तेनेव शुष्मा Śiva B. 2, 68; ऋतुशुष्ममहोष्मभिः N. 17. 168.

-2 The Chitraka tree. -n. 1 Strength, prowess. -2 Light, lustre.

शुष्मिन् a. 1 Powerful, strong; प्रमथ्य चैद्यप्रमुखान् हि शुष्मिणः Bhāg. 1. 10. 29. -2 Fiercy, high-mettled (as a horse, bull or elephant); शुष्मिणो यूयपस्येव वासितामनु धावतः Bhāg. 8. 12. 32; 3. 18. 19. -3 Brilliant, heroic; न ह्यहं परिपश्यामि वधे कञ्चन शुष्मिणः Mb. 7. 9. 26.

शूकः, -कम् 1 The awn of barley &c., beard. -2 A bristle; वृतं च खलु शूकैः Bv. 1. 24. -3 Point, tip, sharp end; शालिशूकनिभाभासं प्रासूतेमं तदाञ्जना Rām. 7. 35. 21. -4 Tenderness, compassion. -5 A kind of poisonous insect. -6 The bristle or sharp hair of insects. -7 Ferment, yeast. -का 1 A Mucuna Pruritus (Mar. कुहिली). -2 Grief; L. D. B. -Comp. -कीटः, -कीटकः a kind of insect or worm covered with bristles. -धान्यम् any awned grain (as barely). -पिण्डिः, -ण्डी, -शिखा the pointed beard of corn; निविशते यदि शूकशिखा पदे सृजति सा कियतीमिव न व्यथाम् N. 4. 11. -शिम्बा, -शिम्बिका, -शिम्बी cowach (कपिकच्छु), Mucuna Pruritus (Mar. कुहिली).

शूककः 1 A kind of grain. -2 Tenderness, compassion.

शूकवत्, शूकिन् a. Awned, bearded.

शूकरः A hog; गच्छ शूकर भद्रं ते वद सिंहो मया हतः । पण्डिता एव जानन्ति सिंहशूकरयोर्बलम् ॥ Subhāṣ. -Comp. -इष्टः a kind of grass (मुस्ता).

शूकलः A restive horse.

शूक्ष्म a. = सूक्ष्म q. v.

शूतिः f. Growing, increasing.

शूद्रः [शुच्-रक् पुषो० चस्य दः दीर्घः Un. 2. 19] A man of the fourth or the last of the four principal tribes of the Hindus; he is said to have been born from the feet of Puruṣa; पद्भ्यां शूद्रो अजायत Rv. 10. 90. 12; or of Brahman; Ms. 1. 87; and his principal business was to serve the three higher castes; एकमेव तु शूद्रस्य प्रभुः कर्म समादिशत् । एतेषामेव वर्णानां शुश्रूषामनस्यथा ॥ Ms. 1. 9. -Comp. -आर्ता the Priyangu plant. -आह्निकम् the daily ceremonies or observances of a Śūdra. -उदकम् water polluted by the touch of a Śūdra. -कृत्यम्, -धर्मः the duties of a Śūdra. -घ्न, -हन् a. 1 killing a Śūdra. -2 the slayer of a Śūdra; एतदेव व्रतं कृत्स्नं षण्मासान् शूद्रहा चरेत् Ms. 11. 130. -प्रियः an onion. -प्रेष्यः a man of any of the three higher castes who has become a servant to a Śūdra. -भूयिष्ठ a. consisting mostly of Śūdras; यद्राष्ट्रं शूद्रभूयिष्ठम् (विनश्यति) Ms. 8. 22. -याजकः one who conducts a sacrifice for a Śūdra. -राज्यम् a country of which a Śūdra is a king; न शूद्रराज्ये निवसेत् Ms. 4. 61. -वर्गः the Śūdra or servile class. -वृत्तिः the occupation of a Śūdra; वैश्योऽजीवन् स्वधर्मेण शूद्रवृत्त्यापि वर्तयेत् Ms. 10. 98.